

Likabehandlingsplan för Lillgårdsskolan

Bakgrund och uppdrag

Från och med den 1 april 2006 gäller *"lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever"*. Alla skolor är enligt denna lag skyldiga att upprätta en likabehandlingsplan. Syftet med en sådan plan är att främja alla elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Planen skall förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling samt redovisa alla planerade åtgärder.

Vad säger skollagen?

"Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan

1. främja jämställdhet mellan könen
2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden" (Skollagen 1 kap. § 2)

FN: s konvention om barnets rättigheter:

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och rätten till likabehandling i fokus. Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd. Barnet skall, enligt artikel 36, skyddas mot alla former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende.

Vad säger läroplanen?

Under skolans värdegrund och uppdrag står bl.a. "Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla." Skolan skall aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Under Normer och Värden står följande: "Alla som arbetar i skolan skall aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper. Alla som arbetar i skolan skall visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt." (Lpo 94)

Vad säger Lillgårdsskolans värdegrund

Vi på Lillgårdsskolan:

respekterar andra och varandras olikheter.

är fullt förvissade om att alla människor är lika mycket värda, oavsett ålder, hudfärg, religion, sexuell läggning eller annan tillhörighet.

Är goda förebilder och bryr oss om varandra.

Bemöter andra som vi själva vill bli bemötta.

Syfte

Likabehandlingsplanens syfte är att effektivt förebygga samt visa på hur vi åtgärdar trakasserier och annan kränkande behandling.

Vision/målsättning

Vår målsättning är att alla barn/elever och all personal i vår verksamhet känner sig trygga samt vågar och tillåts att vara sig själva oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Ingen i verksamheten får utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Om någon strider mot detta är alla som har kännedom om kränkningen skyldiga att meddela detta till skolpersonal eller rektor.

Alla barn/elever och all personal känner till skolans rutiner gällande utredning av misstänkt diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Alla skall veta vart de skall vända sig och hur de kan få hjälp.

Alla ska alltså kunna känna sig trygga på vår skola. Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling.

Avståndstagande

Lillgårdsskolans ledning, styrelser och all personal tar, i enlighet med ovan nämnd skollag och Lillgårdsskolans värdegrund avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Därför har nämnda grupper tillsammans med föräldrar och elever tagit fram skolans värdegrund och denna Likabehandlingsplan som samtidigt är skolans handlingsplan i dessa frågor.

Förebyggande arbete på organisationsnivå

- Alla anställda inom skolans verksamhetsområde ska känna till likabehandlingsplanen.
- Rektor eller dennes ställföreträdare informerar skolans personal och elever om likabehandlingsplanen vid varje terminsstart.
- Rektor eller dennes ställföreträdare ser till att föräldrar informeras via föräldramöten, informationsfolder och skolans hemsida.
- Rektorerna ansvarar för att föräldraenkät genomförs varje år.
- De vuxna kamratstödjarna ansvarar för att elevenkät genomförs varje år samt att denna följs upp. Uppföljningen sker tillsammans med elevkamratstödjarna.
- All personal och vikarier på skolan har ett ansvar för att de gemensamt upprättade förväntningarna och trivselreglerna efterföljs

- Ett elevhälsoteam bestående av rektor, skolsköterska, pedagog samt skolpsykolog(köpt tjänst vid behov) finns på skolan.
- Rastvaktsschema upprättas varje läsår. Flera vuxna finns på skolgården.
- Gemensamma trivselregler och förväntningar finns och görs kända vid varje terminsstart.
- Rektor eller dennes ställföreträdare ansvarar för att likabehandlingsplanen följs upp, utvärderas och revideras varje år.
- Lillgårdsskolan har en gemensam värdegrund som gäller för elever, personal och föräldrar
- Personalen följer skolans etiska förhållningssätt

Förebyggande arbete på grupp- och individnivå

vi arbetar förebyggande genom att:

- Likabehandlingsplanens syfte integreras som en naturlig del i det vardagliga arbetet.
- Klassrumsregler upprättas varje läsår.
- Arbeta med demokratiska värderingar och värdegrundsfrågor. Dessa diskuteras kontinuerligt utifrån t.ex. litteratur, film eller aktuella händelser.
- Kamratstödjare finns i alla klasser fr o m år 1-6. De vuxna kamratstödjarna ansvarar för deras arbete.
- All personal ansvarar för att likabehandlingsplanen och trivselregler samt förväntningar hålls levande.
- Gemensamma friluftsdagar arrangeras varje år.
- Kontinuerlig socio/emotionell träning genomförs i klasserna genom;
 - Kompissamtal
 - Drama-lektioner
- Livsviktigt – (ett evidensbaserat läromedel) används i samtliga klasser
- vi så snabbt som möjligt samtalar om och reder ut akuta konfliktsituationer
- vi har tydliga klassregler
- vi har regelbundna klassråd
- vi har "kamratstödjare" som träffas regelbundet ungefär en gång/månad
- vi har schemalagda dramalektioner varje vecka
- vi har regelbundna kompissamtal
- vi arbetar i klasserna med skolans värdegrund
- en gång per läsår besvaras en enkät gällande trivsel
- vi har en, för Lillgårdsskolan, gemensam värdegrund
- eleven deltar i det förebyggande arbetet i skolan förväntas eleven ha god kännedom om och leva upp till likabehandlingsplanens syften.
- Likabehandlingsplanen tas vid behov upp under enskilda samtal med elever och föräldrar.
- Samtal med elever eftersträvas t.ex. vid skolmåltider eller raster.
- Lärare och förälder kommunicerar vid behov exempelvis via brev, kontaktbok eller mail.
- Alla vuxna på skolan ingriper direkt när konflikter uppstår.
- Tydligt regelsystem med konsekvenser.

Begreppsförklaringar

kränkande behandling

Kränkningar kan utföras av och drabba såväl barn och ungdomar som vuxna. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara återkommande. All kränkande behandling har gemensamt att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Kränkningarna kan vara

- fysiska (ex knuffar och slag)
- verbala (ex hot eller skällsord som bög och hora)
- psykosociala (ex ryktesspridning och utfrysning)
- text- och bildburna (ex klotter, brev, lappar, e-post, sms och mms)

Nyckelbegrepp/definitioner

Barn:

Den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg

Elev:

Den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen.

Personal:

Anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet

Mobbning

Den drabbade utsätts för kränkande behandlingar vid upprepade tillfällen. Detta skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling.

Diskriminering

Ett övergripande begrepp för kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder t ex kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning eller något funktionshinder. Diskriminering kan också användas som begrepp då skolans strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

Trakasserier

Med detta menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och kön eller som är av sexuell natur. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot andra vuxna, vuxna gentemot barn/elever eller mellan barn och elever.

Rasism

Uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att den egna folkgruppen är överlägsen andra. Utifrån denna uppfattning ses vissa folkgrupper som mindre värda och är därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlingsfientlighet

En motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karaktärsdrag.

Homofobi

En motvilja eller ett förakt för homo- eller bisexualitet och homo- och bisexuella individer.

Sexism

Betraktelse- eller handlingsätt som innebär diskriminering på grund av kön. Me kön avses enligt svensk lag det kön som registrerats för en person vid födelsen eller det kön som senare fastställts för henne eller honom.

Ansvarsfördelning

Rektors uppgift

Rektorn har ett särskilt ansvar för skolans program för att motverka alla former av trakasserier och mobbning bland elever och anställda. (Lpo 94, s.17)
Rektor ansvarar därför för att Likabehandlingsplanen är känd bland alla på skolan. Dessutom ansvarar rektor/bitr. rektor för att planen följs upp och revideras årligen. Denna uppföljning och revidering skall ske innan september månads utgång.

Uppgifter för vuxna kamratstödjare

- Representera skolans arbetslag, med strävan om att både män och kvinnor deltar.
- Hålla regelbunden kontakt med kamratstödjarna och stödja deras arbete och hålla sig informerade om stämningen på skolan.
- Vid mobbning eller annan kränkande handling, samtala med mobbade och mobbare.
- Ger ut enkäter gällande trivsel till de olika klasslärarna. De ser även till att dessa sammanställs.

Klasslärarens uppgift

- Vara lyhörd för det sociala samspelet i klassen.
- Ansvarar för att kamratstödjare väljs inför varje nytt läsår (se *Val av kamratstödjare*)
- Ansvara för genomförandet av trivselenkäten i klassen
- Meddela vuxna kamratstödjare vid misstanke om mobbning eller annan kränkande behandling.
- Informera föräldrar om misstänkt mobbning eller kränkning och de samtal som kommer att hållas i skolan rörande detta.

Aktiviteter under 2008-2009

Under läsåret har styrelserna och pedagogerna fokuserat på ett antal frågeställningar och områden under rubrikerna "Konsekvenser om det blir fel" och "Likabehandlingsplan – Husmodellen".

Ett viktigt syfte var att inventera var på skolan det kan finnas större risk för tråkningar, trakasserier och kränkningar. Vi ville ta reda på om det finns ställen och rum på vår skola där "rummet i sig" genererar större risk för negativt beteende.

Genomförande och resultat finns beskrivet i "Återrapport från Samverkansmöte 20081120".

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att pedagoger, föräldrar och elever har en tydlig samsyn var på skolan det är störst risk att något "tråkigt" inträffar:

- Kapprummen (utanför lektions och samlingsalar)
- Omklädningsrummen (idrottshallen)
- Kapprummet (vid matsalen)

Detta är prioriterade områden under läsåret:

- Rastvärdsschemat skall vara tydligt, fungerande och aktuellt. Vid ordinarie rastvärds frånvaro skall annan pedagog finnas ute. Detta tas upp på det dagliga morgonmötet. Ansvariga: Rektorerna
- Eleverna lämnas aldrig ensamma i idrottshallen efter avslutad idrottslektion. Schemat måste därför läggas så att ansvarig lärare kan vara kvar i idrottshallen när eleverna duschar. Ansvariga: Idrottslärarna
- Vi planerar/arbetar medvetet för att eleverna ej lämnas ensamma i storgrupp. Ansvariga: Samtliga pedagoger.
- Vi fortsätter att arbeta enligt "Kamratstödjarmodellen" Ansvariga: Rektorerna och de vuxna kamratstödjarna.

Val av kamratstödjare

I början av läsåret röstas en pojke och en flicka fram till kamratstödjare från varje klass, i år F-6. En kamratstödjare ska vara en elev som är: ärlig, pålitlig och en god förebild, det vill säga en bra kompis. Eleverna röstar på en pojke och en flicka i en sluten omröstning. Den flicka och pojke som fått de flesta rösterna tillfrågas om de vill vara kamratstödjare. Om någon av eleverna med flest röster inte vill ta på sig ansvaret går frågan vidare till den med näst flest röster osv.

Presentation av kamratstödjarnas arbete

Gruppen träffar de vuxna kamratstödjarna en gång per månad. Situationen i klasserna diskuteras och all information protokollförs av de vuxna kamratstödjarna. I kamratstödjargruppen finns en pojke och en flicka från varje elevgrupp.

Kamratstödjarna ska:

- under skoldagen uppmärksamma om någon i den egna klassen far illa.
- vara uppmärksamma mot kränkningar totalt sett på skolan
- rapportera misstänkt kränkning till sin klasslärare eller någon av de vuxna kamratstödjarna
- om de känner att de klarar det, ingripa genom att markera avståndstagande och verbalt syfta till skolans värdegrund om de ser att någon bli utsatt för något
- verka för en trivsamt stämning på skolan och vara goda förebilder för andra elever

Handlingsplan vid kränkande behandling

1. De som misstänker någon form av kränkande behandling är skyldiga att meddela detta till de vuxna kamratstödjarna. Det är viktigt att meddela:

- Vad har hänt?
- Vem gjorde det?
- När hände det?
- Var hände det?

2. Klasslärare till berörda elever informeras om situationen. Om ytterligare information behövs kontaktar de vuxna kamratstödjarna andra berörda, t ex pedagoger, kamratstödjare eller klasskamrater.

3. Minst två vuxna kamratstödjare samtalar med den misstänkt utsatte eleven snarast möjligt. Ett andra samtal planeras in för att genomföras senast en vecka efter det första samtalet.

4. Minst två vuxna kamratstödjare samtalar med den/de misstänkta utövarna snarast möjligt. Om de misstänkta utövarna är flera sker samtalen enskilt med varje elev. Ett andra samtal planeras in och genomförs senast en vecka efter det första samtalet.

5. Dessa samtal bör äga rum under samma dag (punkt 3 och 4).

6. Klasslärare för berörda elever informerar föräldrarna om situationen och samtalen. 7. Samtal nummer två genomförs med den utsatte samt med utövarna för att se om den kränkande behandlingen har upphört. Föräldrarna informeras åter.

8. Om den kränkande behandlingen inte har upphört efter dessa samtal tillkallas elevvårdskonferens där vidare åtgärder beslutas.

